

Statens vegvesen Region nord
Postboks 1403
8002 Bodø

Saksb.: Hege Rasmussen
e-post: fmnohra@fylkesmannen.no
Tlf: 75 53 15 56
Vår ref: 2015/5770
Deres ref: 2015/035742
Vår dato: 19.02.2016
Deres dato: 10.09.2015
Arkivkode: 461.3

Tillatelse etter forurensningsloven til midlertidig anleggsdrift – tunnel Rv 77 Tjernfjellet – Storjord – Junkerdal

Vi viser til søknad datert 10.09.2015.

VEDTAK

Med medhold i lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) §§ 11 og 16 gis Statens vegvesen Region nord tillatelse til utslipp fra midlertidig anleggsvirksomhet i forbindelse med driving av tunnel gjennom Tjernfjell i Saltdal kommune.

Tillatelsen gjelder fra dags dato og til anleggsarbeidene avslutning.

Det gis også tillatelse til utslipp av drens- og vaskevann etter at tunnelen er satt i drift. Denne tillatelsen gjelder inntil videre.

Med medhold i forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) kapittel 39 om gebyr til statskassen for arbeid med tillatelser og kontroll etter forurensningsloven § 39-3, jf § 39-4, sats 3, skal det betales et gebyr på kr 56 000,- for saksbehandlingen.

BAKGRUNN

For å bedre fremkommeligheten på RV 77 mellom Storjord og Junkerdal vil det bygges en tunnel gjennom Tjernfjellet. Tunnelen vil få en lengde på ca 3,3 km. Den vil få et tverrsnitt på 9,5 meter og vil trolig drives fra begge sidene. Anleggsarbeidene vil starte opp i 2016 og tunnelen vil være ferdig i løpet av 2019.

Utslipp i anleggsfasen

Prosessvatnet fra tunneldrifta vil inneholde steinstøv, noe nitrogenforbindelser fra sprengstoffet og tidvis noe spillolje.

Det vil brukes sprøytebetong. Det vil dermed også være mindre mengder sementslam i drensvatnet.

Det vil trolig brukes 3-boms tunnelrigg med hydrauliske boremaskiner ved tunneldriften. Vannforbruket vil være omtrent 10 m³ per time for hver av riggene ved full drift. Maksimal

driftstid vil være 20 timer per døgn. Boreriggene vil være i drift omtrent 20 % av denne tida, noe som gir et totalt vannforbruk på 30 – 40 m³ i døgnet.

Lekkasjevann fra fjellet vil komme i tillegg. Dette er beregnet å ville utgjøre opp mot 5 liter per time per meter.

Avløpsmengden fra tunnelen vil være maksimalt 350 m³ per døgn i drivefasen.

Prosessvatnet fra tunneldriften vil renses i et renseanlegg som består av slam- og oljeutskiller med tre kammer og dykket utløp. Anleggene vil dimensjoneres for en belastning på 35 m³ per m² og time. Olje i avløpsvatnet etter rensing vil ikke overstige 50 mg per liter. Utløpene fra renseinnretningene vil gå til lokale bekker både på Saltdalsida og på Junkerdalsida.

Bruk av sprøytebetong kan gi en sterkt basisk utslipp. Dette vil kunne være skadelig for fisk og vannlevende organismer. Om nødvendig må derfor prosessvannet pH-justeres før det slippes ut.

Spilloljen vil leveres til godkjent avfallsmottak. Slammet fra renseanleggene vil deponeres i vegfyllinga.

Riggområde

Det vil bygges opp et riggområde like ved det vestre tunnelpåhugget. Nødvendige bygninger, lagerområder og renseanlegg vil plasseres her.

Geologi

I den vestre delen av området er den dominerende bergarten finkornet granittisk gneis. Lenger nordover og østover går den over til mer biotittrik glimmergneis og videre til glimmerskifer. Ved det østre tunnelpåhugget er berget dominert av kalkspatmarmor.

Massedepionier

Tunnelprosjektet vil gi omtrent 300 000 m³ overskuddsmasser. Det planlegges å bruke tunnelmassene til oppgradering av E6 Sørrelva – Borkamo. Det meste av massene vil derfor legges i midlertidige deponier langs E6. De vil trolig først mellomlagres nær tunnelpåhugget. Finstoff og rester av nitrogenforbindelser vil vaskes ut av massedeponiene, og vil fanges opp av vegetasjonen lokalt. Innervatnet antas å ikke bli nevneverdig berørt. Heimervatnet ligger kloss inntil eksisterende E6 og forholdene her ventes ikke å endre seg betydelig. Saltdalselva har så stor vannføring at forholdene her trolig vil bli tilnærmet uendret.

Det kan bli aktuelt å deponere inntil 50 000 m³ tunnelmasser ved Heimerneset i Junkerdal. Her er det morenegrunn, og det forventes derfor ikke at de nærliggende områdene vil påvirkes uheldig. Det vil også etableres et midlertidig deponi ved forskjæringa. Massene vil ligge her i svært kort tid, og det er derfor ikke forventet at det vil bli stor avrenning til nærområdet herfra.

Naturverdier

Tunnelen vil gå gjennom Saltfjellet landskapsvernområde og østre påhugg vil være innenfor Junkerdalsura naturreservat. Landskapsvernområdet vil ikke berøres direkte av

anleggsarbeidene, da traseen her går igjennom fjellet. Tre ulike alternativer for tunneltrase er vurdert. På grunn av de geologiske forholdene og anleggskostnadene er den tunneltraseen som munner ut i naturreservatet valgt.

Prinsippene i naturmangfoldloven (NML) §§ 8 – 12 er vurdert i reguleringsplanen. Området er grundig kartlagt og kunnskapsgrunnlaget for området er godt. Eksisterende vei vil bli erstattet med en tunnel, og den samlede belastningen på området vurderes derfor totalt sett å bli mindre. Området er allerede sterkt påvirket og skadeomfanget som anleggsarbeidene vil medføre vil først og fremst påvirke menneskeskapte naturtyper.

Verneplanen for Junkerdalsura naturreservat åpner for omlegging av riksvegen.

Andre brukerinteresser

Det er gjort forenklete støyberegninger som viser at grenseverdien for natt vil bli overskredet ved 700 meter. Anleggsarbeidene vil foregå i områder med mer enn 1 km til nærmeste bebyggelse.

Utslipp i driftsfasen

Det vil bygges to separate avløpssystemer inne i tunnelen – for dreinsvann og overflatevann. Dreinsvannet vil i hovedsak være rent vann fra fjellgrunnen. Dette vil ledes til dreins- og grøftesystemet bak vannsikringen og føres til grøfter utenfor tunnelen etter at det har passert sandfangskummer.

Overflatevannet vil inneholde asfalt- og gummipartikler, steinstøv og karbonpartikler. Dette vil renses i oljeutskiller og sandfangskummer før det føres til grøft utenfor tunnelen. Tunnelen vil vaskes inntil en gang per år. Vaskevannet vil også føres til overvannsstystemet.

Høring

Saken har ligget ute til høring i perioden 22.10.2015 – 27.11.2015. Vi har ikke mottatt noen merknader fra publikum.

Vi anmodet Saltdal kommune om uttalelse i brev datert 22.10.2015. Kommunen har ikke kommet med merknader til søknaden.

GRUNNLAG FOR AVGJØRELSEN

Fylkesmannen gir tillatelse til midlertidig anleggsdrift på visse vilkår. Tillatelsen er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 11, jf § 16. Når vi avgjør om tillatelse skal gis legger vi vekt på de forurensningsmessige ulempene ved tiltaket sammenholdt med de fordelene og ulempene som tiltaket ellers vil medføre. Søknaden er også vurdert etter bestemmelsene i naturmangfoldloven §§ 8 – 12.

Bedriften har plikt til å opptre skånsomt og tilpasse driften eller iverksette tiltak som er rimelig for å unngå skade på miljøet, jf forurensningsloven § 7 og naturmangfoldloven § 6. Dette gjelder selv om miljøpåvirkningene holdes innenfor de fastsatte grenseverdiene. Det samme gjelder også for forhold det ikke er satt grenser for gjennom vilkårene i denne tillatelsen. At forurensningen er tillatt, utelukker ikke erstatningsansvar for skade ulemper eller tap forårsaket av forurensningen, jf forurensningsloven § 56.

I tillegg til de kravene som er satt i tillatelsen, plikter dere å overholde forurensningsloven og produktkontrollloven og de forskriftene som er hjemlet i disse lovene. For informasjon om øvrige regler som kan være aktuelle viser vi til nettstedet www.regelhjelp.no.

FYLKESMANNENS VURDERING

Vanlig forurensning fra midlertidige anleggsarbeider er tillatt etter forurensningsloven § 8, 1. ledd, punkt 3. Som «midlertidig» regnes normalt en anleggstid på ca 2 år. Om forurensningen kan karakteriseres som «vanlig» må vi vurdere i hver enkelt sak ut i fra art, omfang og virkninger av forurensningen.

For tunneldrift og større sprengningsarbeider er det innarbeidet en praksis der man anser at omfanget av forurensningen er slik at det er nødvendig med egen utslippstillatelse for dette.

Fylkesmannen er forurensningsmyndighet for utslipp fra midlertidige anleggsarbeider.

Utslipp til vann

Saltdalsvassdraget er resipient for utslippene fra anleggsarbeidene. Utslippene av prosessvann vil slippes til lokale bekker før det renner videre til hhv Lønselva og Junkerdalselva som begge renner ut i Saltdalselva.

Elvestrekningene er klassifisert i Vann-Nett. Laksestammen i Saltdalsvassdraget er sårbar, blant annet på grunn av vegutbygging.

Saltdalselva er antatt å ha god økologisk tilstand. Den har god vannføring og vannet er klart. Området er moderat kalkrikt.

Lønselva er også klassifisert med antatt god økologisk tilstand. Den er middels stor og klar. Det foreligger ikke data om bekkene i dette området.

NVE¹ har en målestasjon i nedre del av Junkerdalselva. Her er det målt en middelvannføring på rundt 2 m³ per sekund vinteren 2015/2016. Ut over våren og sommeren vil vannføringa normalt øke. Elva har antatt god økologisk tilstand og er klar.

Prosessvannet fra tunnelarbeidene vil slippes ut til lokale bekker etter å ha passert renseanleggene. Det vil så renne til Lønselva på vestsida og Junkerdalselva på østsida, før de ender opp i Saltdalselva.

Bekkene som renner til Junkerdalselva i området for anleggsarbeidene er små, kalkfattige og klare. Den økologiske tilstanden er antatt god.

I og med at ellevannet er klart vil det vil nok vises noe blakking i perioder. Det forventes ikke at det vil føre til nedslamming da det er tilstrekkelig vannføring og hastighet på vatnet til at finstoffet trolig vil transporteres raskt bort. Dette forutsetter at mengden forurensninger i avløpsvatnet reduseres tilstrekkelig før det slippes ut i elvene. I og med at det her er snakk

¹ Norges Vassdrags- og Energidirektorat

om ferskvannsresipienter er de uansett ansett som sårbare og det vil settes rensekrav med tanke på å gi de tilstrekkelig beskyttelse.

Bekkene, der vannføringa er mindre, vil nok bli sterkere påvirket. Disse må i denne sammenhengen ses på som en del av renseprosessen før hovedresipientene. Man vil oppnå en ytterligere utfelling av finstoff her, og innblanding i vannmassene, slik at elvene som mottar prosessvannet blir mindre påvirket.

Støy

Det er ingen støyfølsomme interesser innenfor området som er berørt av anleggsvirksomheten.

Naturmangfold

Området for tunnelpåhugget og ny trasé for RV 77 i Junkerdalen er innenfor grensene for Junkerdalsura naturreservat. Midtre Nordland Nasjonalparkstyre har gitt dispensasjon fra vernebestemmelsene for Junkerdalsura naturreservat for vegprosjektet i vedtak datert 14.12.2015.

Området består av rik kalkløvskog. Denne dekker et stort område og det er en relativt begrenset del av denne som blir berørt av anleggsarbeidene. Den totale ulempen anses dermed som akseptabel.

På Saltdalsida vil det bygges en ny tilknytningsvei fra E6 og frem til tunnelpåhugget. Det vil også bygges en ny tilknytning til dagens RV 77. Disse vil gå gjennom et område med rik løvskog og nært inntil Austertjønna, et lite tjern som ligger mellom dagens RV 77 og E6. Dette tjernet vil være sårbart for tilslamming, og det må skjermes mot unødig tilrenning.

Området som blir berørt for øvrig, er sterkt påvirket av menneskelig aktivitet og anses ikke som spesielt verdifullt i naturvernssammenheng.

Vi viser for øvrig til de vurderingene som er gjort i reguleringsplanen.

Utslipp i driftsfasen

Etter at tunnelen er ferdigstilt og åpnet for trafikk vil man få en konsentrert utslipp av trafikkforurensninger når tunnelen vaskes. Vaskevannet vil føres til oppsamlingssystemet for overvann, og slippes ut i grøfta på utsiden av tunnelen. Resipienten på utsiden av tunnelen må karakteriseres som følsom. Vaskevannet må derfor ha tilstrekkelig oppholdstid til at skadelige stoffer i vaskemidlene nedbrytes og partikler sedimenterer før det slippes ut.

SAKSBEHANDLINGSGEBYR

Fylkesmannen er pålagt å kreve gebyr for saksbehandling og kontroll, jf forurensningsforskriften kapittel 39. Behandling av søknaden er plassert i sats 3, jf forskriftens § 39-4. Det betyr at det skal betales et gebyr på kr 56 000,- for saksbehandlingen (justert sats for 2016). Gebyrsatsen var varslet i brev datert 22.10.2015. Vi har ikke mottatt merknader til varslet. Miljødirektoratet sender ut faktura for saksbehandlingsgebyret.

RISIKOKLASSE

Statens vegvesens tunnelanlegg i Tjernfjellet er plassert i risikoklasse 3. Dette er gjort ut ifra en vurdering av at virksomheten kan forårsake et moderat utslipp, samtidig som resipienten må kunne karakteriseres som følsom. Plassering i risikoklasse skjer for øvrig ut ifra skjønn. Risikoklassen har en viss betydning for Fylkesmannens planlegging av tilsyn. Ved et tilsyn på inntil én dag er det risikoklassen som avgjør størrelsen på. Det finnes egne satser for gjennomføring av større revisjoner og flerdagstilsyn. Disse er basert på ressursbruk og er uavhengig av plassering i risikoklasse.

KLAGEADGANG, SAKSOPPLYSNINGER OSV

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet **innen 3 uker** fra det tidspunktet dette brevet er mottatt. En eventuell klage skal angi det vedtaket som det klages på og endringene som ønskes. Klagen må begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen sendes til Fylkesmannen i Nordland.

En klage fører ikke til at iverksettelsen av vedtaket blir utsatt. Fylkesmannen eller Miljødirektoratet kan bestemme at vedtaket ikke skal iverksettes før klagefristen er ute eller klagen er avgjort, jf forvaltningslovens § 42. Denne avgjørelsen kan ikke påklages.

Partene har rett til å se sakens dokumenter, jf forvaltningslovens §§ 18 og 19. Fylkesmannen kan på forespørsel gi nærmere opplysninger om behandlingen av saken.

En eventuell klage på vedtaket om gebyrsats vil ikke føre til at iverksettelsen av vedtaket blir utsatt. Det fastsatte gebyret må betales i samsvar med det som er vedtatt her. Dersom Miljødirektoratet imøtekommer klagen, vil det overskytende beløpet bli refundert.

Med hilsen

Oddlaug Ellen Knutsen (e.f.)
seksjonsleder

Hege Rasmussen
senioringeniør

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Kopi til:
Saltdal kommune Kirkegt. 23 8250 Rognan

Vedlegg:
1 Tillatelse etter forurensningsloven – vilkår

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven

Utslipp fra midlertidig anleggsvirksomhet i forbindelse med bygging av Tjernfjelltunnelen og omlegging av RV 77 Junkerdalsura

Gitt med medhold i *Lov om vern mot forurensninger og om avfall* (forurensningsloven) av 13. mars 1981 §§ 11 og 16.

Bedriftsdata

Bedrift	Statens vegvesen Region nord
Beliggenhet/gateadresse	
Postadresse	Postboks 1403, 8002 Bodø
Org. nummer (bedrift)	971 032 081

Anleggsdata

Anlegg	RV77 Tjernfjelltunnelen
Sted	RV77, Saltdal kommune
Anleggstype	Bygging av tunnel og omlegging av veg
Kommune og fylke	Saltdal, Nordland
Anleggsperiode	2016 – 2019

Fylkesmannens referanser

Saksnummer: 2015/5770	Anleggsnr: 1840.0035.01	Tillatelsesnr: 2016.0126.T
Tillatelse gitt: 19.02.2016	Endret dato:	Risikoklasse: 3

1 Tillatelsens ramme

Tillatelsen gjelder for utslipp av spyle- og drensvann fra tunneldrift, støy fra anleggsvirksomhet og avrenning (overvann) fra tunneltipper i anleggsperioden. Den gjelder også for utslipp av drensvann, overflateavrenning og spyle-/vaskevann i tunnelenes driftsfase.

Tillatelsen gjelder ikke for oljeholdig avløpsvann fra eventuelt verkstedbygg og utslipp fra eventuell brakkerigg.

Tillatelsen for anleggsdriften er midlertidig og gjelder frem til anleggsperioden er over.

Tillatelsen for utslipp av drensvann, spyle- og vaskevann i tunnelenes driftsfase gjelder fra dags dato og inntil videre.

Ved vesentlige endringer skal bedriften søke om endring av tillatelsen, selv om utslippene ligger innenfor de fastsatte grensene.

2 Utslipp til vann i driftsfasen

2.1 Utslipp av drensvann og vaskevann fra tunnel

Avløpsvann fra tunnelen skal passere sandfang og oljeutskiller før utslipp til grøft utenfor tunnelen.

Vaskevannet skal ha en tilstrekkelig oppholdstid før utslipp slik at skadelige komponenter i vaskemidlene brytes ned før utslipp og partikler sedimenteres.

Sandfang skal tømmes for slam og sand så ofte at utskillingen til enhver tid er effektiv, og før vandypet blir mindre enn 50 cm.

3 Utslipp til vann i anleggsfasen

3.1 Utslipp av spyle- og drensvann fra tunnel

Følgende utslippsbegrensninger gjelder:

Resipient	Utslippskomponent	Grenseverdi	Midlingstid
Elv/bekk	Suspendert stoff	200 mg/l	Uke
	Oljeforbindelser	20 mg/l	Stikkprøve
	pH	6 – 8	Stikkprøve

Det kan måles på andre parametere dersom dere kan vise til korrelasjon til parameterne som er fastsatt her.

3.2 Utslippsreducerende tiltak

Avløpsvannet fra tunneldriften skal som minimum renses i sedimenteringsbasseng og oljeutskiller. Renseanleggene skal dimensjoneres slik at de kan ta hånd om de aktuelle vannmengdene, og slik at grenseverdiene som er angitt i vilkår 3.1 overholdes.

Den delen av rensenheten hvor olje skilles ut må ha utstyr for fjerning av olje.

3.3 Utslippskontroll og journalføring

Avløpsvannet skal mengdemåles minimum 1 gang per uke når tunneldriften pågår, etter et program på forhånd fastsatt i internkontrollen. Om nødvendig må dimensjoneringen av rensenleggene korrigeres dersom mengdemålingene viser at disse ikke er dimensjonert riktig.

Det skal gjennomføres målinger av utslippene til vann så lenge tunneldriften pågår. Målinger omfatter prøvetaking, analyser og/eller beregninger. Målinger/beregninger skal utføres slik at de blir representative for virksomhetens faktiske utslipp og skal omfatte komponenter som er regulert gjennom grenseverdiene, som er suspendert stoff (SS), olje og pH.

Dersom det påvises skadevirkning på resipienten eller landskapet som følge av utslippet skal avbøtende tiltak iverksettes umiddelbart.

Mengdemåling av avløpsvann fra tunnelen, kontroll av slamavskillere, analyseresultater, samt tømming av slam og olje skal journalføres.

Tiltak for å påse at kravene etterkommes skal innarbeides i virksomhetens driftsinstruks/ internkontrollsystem.

3.4 Drifts- og tømmerutiner for renseanlegg

Renseinnretningene skal tømmes for slam, sand og olje så ofte at utskillingen til enhver tid er effektiv.

Drifts- og tømmerutiner for renseanleggene skal innarbeides i driftsinstruks/ internkontrollsystem.

3.5 Utslippssted for prosessavløpsvann

Prosessavløpsvannet skal føres ut i lokal bekk eller elv i dykket utløp slik at innblandingen i vannmassene blir best mulig.

4 Støy fra anleggsvirksomhet

4.1 Støybegrensninger

Virksomhetens bidrag til utendørs støy ved omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner, barnehager og rekreasjonsområder skal ikke overskride følgende grenser, målt eller beregnet som frittfeltsverdi (døgnmiddel) ved mest støyutsatte fasade:

Bygningstype	Dagtid (L_{pAeq2h} 07–19)	Kveld (L_{pAeq4h} 19–23), søn-/helligdag ($L_{pAeq18h}$ 07–23)	Natt (L_{pAeq8h} 23–07)
Boliger, fritidsboliger, sykehus, pleieinstitusjoner	59	54	45
Skoler, barnehager	54 i brukstid		

Bolighus og helseinstitusjoner bør så langt som mulig ikke utsettes for støy etter kl 1900.

5 Avfallshåndtering

5.1 Generelle krav

Dere plikter så langt det er mulig, uten urimelige kostnader eller ulemper, å unngå at det dannes avfall som følge av arbeidene. Særlig skal innholdet av skadelige stoffer i avfallet begrenses mest mulig.

Dere plikter videre å sørge for at all avfallshåndteringen, herunder farlig avfall, skjer i overensstemmelse med gjeldende regler fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven.

Avfall som oppstår ved arbeidene, skal søkes gjenbrukt i egen eller andres produksjon, eller – for brennbart avfall – søkes utnyttet til energiproduksjon internt eller eksternt. Slik utnyttelse må imidlertid skje i overensstemmelse med gjeldende regler fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven.

Nedgraving og brenning av avfall er ikke tillatt.

5.2 Farlig avfall

Farlig avfall som bilbatterier, løsemidler, malingsavfall, oljefilter, oljeholdig slam, spillolje osv skal samles opp og leveres virksomhet som har tillatelse til mottak, innsamling eller behandling av farlig avfall.

Før farlig avfall blir levert til godkjent mottaker må dere sørge for at det er forsvarlig lagret, merket og emballert. Lagres farlig avfall utendørs må dette skje på fast fundament, og med oppsamlingsmulighet i tilfelle søl eller lekkasjer. Lagerområdet skal sikres mot adgang for uvedkommende og dyr. Det skal dessuten finnes et tilstrekkelig lager med absorpsjonsmidler.

5.3 Massedeponering

Tunneltipper, massedeponier og områder for deponering av steinslam skal sikres slik at det ikke kan oppstå utvasking eller avrenning fra disse. Tiltak for å påse at kravet etterkommes skal innarbeides i driftsinstrukser og internkontrollsystemet.

Tippområdene skal plasseres og utformes slik at resipienten skjermes mot forurensende avrenning. Tippene skal sikres mot utrasing av masser, og det skal om nødvendig etableres grøfter eller andre tiltak for avskjæring av sigevann.

6 Kjemikalier

Med kjemikalier menes kjemiske stoffer og stoffblandinger som brukes i virksomheten, både som råstoff i prosesser og som hjelpekjemikalier, for eksempel begroingshindrende midler, vaskemidler, hydraulikkvæsker, brannbekjempningsmidler osv.

For kjemikalier som benyttes på en slik måte at det kan medføre fare for forurensning, skal virksomheten dokumentere at det er foretatt en vurdering av kjemikaliens helse- og miljøegenskaper på bakgrunn av testing eller annen relevant dokumentasjon, jf også vilkår 9.4 om internkontroll.

Virksomheten plikter å etablere et dokumentert system for substitusjon av kjemikalier. Det skal foretas en løpende vurdering av faren for skadelige effekter på helse og miljø forårsaket av de kjemikaliene som benyttes, og av om alternativer finnes. Skadelige effekter knyttet til produksjon, bruk og endelig disponering av produktet, skal vurderes. Der mer miljøvennlige alternativer finnes, plikter bedriften å benytte disse så langt dette kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe.

Stoffer alene, i stoffblandinger og/eller i produkter, skal ikke framstilles, bringes i omsetning, eller brukes uten at de er i overensstemmelse med kravene i REACH-regelverket.

7 Grunnforurensning og forurensede sediment

Virksomheten skal være innrettet slik at det ikke finner sted utslipp til grunnen som kan medføre nevneverdige skader eller ulemper for miljøet.

Virksomheten plikter å holde løpende oversikt over eventuell eksisterende forurenset grunn innenfor anleggsområdet, herunder faren for spredning, samt vurdere behovet for

undersøkelser og tiltak, jf *Forskrift om begrensning av forurensning* (forurensningsforskriften), *kapittel 2 Opprydding i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeider*. Er det grunn til å anta at undersøkelser eller andre tiltak vil være nødvendig, skal forurensningsmyndigheten varsles om dette.

Graving, mudring eller andre tiltak som kan påvirke forurenset grunn eller forurensete sedimenter, trenger tillatelse etter forurensningsloven, evt godkjenning fra kommunen.

8 Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning

8.1 Miljørisikoanalyse

Dere skal gjennomføre en miljørisikoanalyse av det gjeldende anlegget. Resultatene skal vurderes i forhold til akseptabel miljørisiko. Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljørisikoanalysen skal dokumenteres og den skal omfatte alle forholdene ved virksomheten som kan medføre akutt forurensning med fare for helse- og/eller miljøskader inne på bedriftens område eller utenfor. Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal miljørisikoanalysen oppdateres.

Dere skal ha oversikt over de miljøressursene som kan bli berørt av akutt forurensning og de helse- og miljømessige konsekvensene slik forurensning kan medføre.

8.2 Forebyggende tiltak

På basis av miljørisikoanalysen skal dere iverksette risikoreduserende tiltak. Dere skal vurdere både sannsynlighetsreduserende og konsekvensreduserende. Dere skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene.

8.3 Etablering av beredskap

Dere skal, på bakgrunn av miljørisikoanalysen og de risikoreduserende tiltakene som iverksettes, om nødvendig, etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning. Beredskapen skal være tilpasset den miljørisikoen som virksomheten til enhver tid representerer. Beredskapen mot akutt forurensning skal øves minimum en gang per år.

8.4 Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til *Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning*. Dere skal også så snart som mulig underrette Fylkesmannen i slike tilfeller.

9 Generelle vilkår

9.1 Utslippsbegrensninger

De utslippskomponentene fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom vilkårene i denne tillatelsen. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp ble fremlagt i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet. Dette gjelder likevel ikke utslipp av prioriterte miljøgifter som er oppført i vedlegg 1. Utslipp av slike stoffer er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene eller at de er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning.

9.2 Plikt til å overholde grenseverdier

Alle grenseverdiene skal overholdes innenfor de fastsatte midlingstidene. Variasjoner i utslippene innenfor disse skal ikke avvike fra det som følger av normal drift i en slik grad at de kan føre til økt skade eller ulempe for miljøet.

9.3 Plikt til å redusere forurensning

All forurensning fra virksomheten, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter dere å redusere utslippene, herunder støy, så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Plikten omfatter også utslipp av komponenter det ikke uttrykkelig er satt grenser for i denne tillatelsen.

Den som har fått utslippstillatelse er ansvarlig for at virksomheten/anlegget vedlikeholdes og drives slik at utslippet til enhver tid er lavere enn grenseverdiene som er satt i utslippstillatelsen. Herunder skal den ansvarlige påse at eventuelle underentreprenører overholder kravene i utslippstillatelsen, og at disse innehar nødvendige utslippstillatelser for dagrigger eller verkstedanlegg.

9.4 Internkontroll

Dere plikter å etablere et internkontrollsystem for virksomheten i henhold *Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter* (internkontrollforskriften). Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at dere overholder kravene i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Dere plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Dere plikter til enhver tid å ha oversikt over alle de aktivitetene som kan medføre forurensning, og skal kunne redegjøre for risikoforholdene.

Dere skal som del av internkontrollen/egenkontrollen gjennomføre avløpsmålinger jf vilkår 3.3.

Dersom Fylkesmannen krever det må virksomheten fremlegge dokumentasjon på at kravene i utslippstillatelsen overholdes.

9.5 Plikt til forebyggende vedlikehold

For å holde de ordinære utslippene på et lavest mulig nivå og for å unngå utilsiktede utslipp skal dere sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan gi utslipp. Systemer og rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal være dokumentert (jf Internkontrollforskriften § 5, punkt 7).

9.6 Tiltak ved økt forurensningsfare

Dersom unormale driftsforhold eller andre grunner gjør at det oppstår fare for økt forurensning, plikter dere å iverksette nødvendige tiltak for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren. Dette innebærer også, om nødvendig, redusere eller innstille driften.

Dere skal så snart som mulig informere Fylkesmannen om unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning. Akutt forurensning skal varsles i henhold til vilkår 8.4.

9.7 Tilsyn og forholdet til offentlige myndigheter

Den som har fått utslippstillatelse plikter å la forurensningsmyndighetene til enhver tid kontrollere virksomheten og anlegget, jf forurensningslovens § 50.

Hvis forurensningsmyndighetene finner det påkrevd, skal den som har fått utslippstillatelse medvirke eller bekoste overvåkningsundersøkelser eller andre liknende tiltak som med rimelighet kan kreves, jf forurensningslovens § 51.

Denne tillatelsen begrenser ikke den myndigheten andre kommunale, fylkeskommunale eller statlige myndigheter har ihht annet lovverk.

Liste over prioriterte miljøgifter

Utslipp av disse komponentene er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i denne tillatelsen, eller de er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning.

Metaller og metallforbindelser	Forkortelser
Arsen og arsenforbindelser	As og As-forbindelser
Bly og blyforbindelser	Pb og Pb-forbindelser
Kadmium og kadmiumforbindelser	Cd og Cd-forbindelser
Krom og kromforbindelser	Cr og Cr-forbindelser
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	Hg og Hg-forbindelser

Organiske forbindelser	Vanlige forkortelser
Bromerte flammehemmere	
Penta-bromdifenyleter (difenyleter, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyleter (defenyleter, oktaborbromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenyl)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclododekan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2,2',6,6'-tetrabromo-4,4'-isopropyliden difenol)	TBBPA
Klorholdige organiske forbindelser	
1,2-Dikloreten	EDC
Klorerte dioksiner og furaner	Dioksiner, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjedete klorparafiner C ₁₀ -C ₁₃ (kloralkaner C ₁₀ -C ₁₃)	SCCP
Mellomkjedete klorparafiner C ₁₄ -C ₁₇ (kloralkaner C ₁₄ -C ₁₇)	MCCP
Klorerte alkylbenzener	KAB
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorerte bifenyler	PCB
Tensidene:	
Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC
Triklorbenzen	TCB
Tetrakloreten	PER
Triklloreten	TRI
Trikloran (2,4,4'-Trichloro-2'-hydroxydiphenyl ether)	
Nitromuskforbindelser	
Muskxylen	
Alkylfenoler og alkylfenoletoksyler:	
Nonylfenol og nonylfenoletoksyler	NF, NP, NFE, NPE
Oktylfenol og oktylfenoletoksyler	OF, OP, OFE, OPE
Dodecylfenol m. isomerer	
2,4,6-tri-tert-butylfenol	
Polyfluorerte organiske forbindelser (PFCs)	
Perfluoroktansulfonat (PFOS) og forbindelser som inneholder PFOS	PFOS, PFOS-relaterte forbindelser
Perfluoroktansyre	(PFOA)
Tinnorganiske forbindelser	
Tributyltinn	TBT
Trifenyltinn	TFT, TPT
Polysykliske aromatiske hydrokarboner	PAH
Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat)	DEHP
Bisfenol A	BPA
Dekametylsyklopentasiloksan	D5